

PHÂN TÍCH HÌNH ẢNH ĐÔI BÀN TAY CỦA NHÂN VẬT TNÚ TRONG TÁC PHẨM RỪNG XÀ NU CỦA NGUYỄN TRUNG THÀNH

1. Dàn ý phân tích hình ảnh đôi bàn tay Tnú

a. Mở bài:

- Giới thiệu tác giả tác phẩm và chi tiết nghệ thuật đặc sắc là hình ảnh đôi bàn tay Tnú.
- Hình ảnh bàn tay Tnú là chi tiết ấn tượng nhất, thể hiện rõ nhất con người Tnú nằm ở đôi bàn tay.

b. Thân bài:

- Đó là đôi bàn tay của người chiến sĩ rất đỗi trung thành, thủy chung với cách mạng.
- Đó là đôi bàn tay của nghĩa tình:
  - + Đã không ngại ngần gì mà xé tấm vải che cho mẹ con Mai, che chở mẹ con Mai và vốc nước suối, cảm nhận cái tình quê hương. Tnú yêu Mai - cô bạn thuở thiếu thời. Bàn tay ấy cũng đã được Mai nắm chặt mà khóc những giọt nước mắt nóng bỏng yêu thương, đồng cảm khi Tnú vượt ngục trở về.
  - + Không bắt được Tnú, chúng bắt Dít rồi tới mẹ con Mai tra tấn dã man bằng gậy sắt hồng để anh ra mặt. “Trận mưa cây sắt mỗi lúc một dồn dập. Không nghe thấy tiếng thét của Mai nữa. Chỉ nghe đứa bé khóc ré lên một tiếng rồi im bật”. Lửa hận dâng lên ngút ngàn, đốt cháy tâm can Tnú, truyền từ đôi tay lên đôi mắt “ở chỗ hai con mắt anh bây giờ là hai cục lửa lớn”. Mỗi ngón tay anh như nóng bỏng lên bởi tình thương, nỗi lo và sự căm hờn. “Hai cánh tay như hai cánh lim chắc của anh ôm chặt lấy mẹ con Mai”. Mười ngón tay nóng bỏng lửa căm thù, thương xót đã truyền sức mạnh vào hai cánh tay. Nhưng mà “Tnú chỉ có tay không giữa quân thù đầy vũ khí.
- Đôi bàn tay là hiện thân của mắt mắt đau thương, ghi lại chứng tích tội ác mà kẻ thù đã gây ra:
  - + Mười đầu ngón tay Tnú đều cụt một đốt.
  - + Mẹ con Mai chết còn Tnú thì bị giặc bắt tra tấn. Bọn thằng Dục tàn nhẫn tẩm dầu xà nu vào giẻ rồi quấn giẻ lên mười đầu ngón tay anh, đốt cháy rừng rực.
- Cuối cùng đó là bàn tay cầm vũ khí chiến thắng kẻ thù, đôi bàn tay của ý chí quật cường, tinh thần dũng cảm, bất khuất của người cộng sản:
  - + Ngọn lửa của âm mưu thâm độc, của tội ác dã man đã không đốt cháy được chất vàng mười trung thành, bất khuất của người chiến sĩ trẻ tuổi Tây Nguyên. Lửa hận dâng lên ngút ngàn, đốt cháy tâm can Tnú, truyền từ đôi tay lên đôi mắt “ở chỗ hai con mắt anh bây giờ là hai cục lửa lớn”. Mỗi ngón tay anh như nóng bỏng lên bởi tình thương, và sự căm hờn. “Mười ngón tay đã thành mười ngọn đuốc”. Nhưng “Tnú không thềm, không thềm kêu van”.
  - + Đôi bàn tay với ngón tay chỉ còn lại hai đốt vẫn có thể cầm giáo, cầm súng để Tnú lên đường chiến đấu. “Chúng nó đã cầm súng, mình phải cầm giáo!”, chân lý này giúp người ta ý thức được tầm quan trọng của vũ khí, không thể không cầm vũ khí, nhưng cũng không nên ỷ lại vào vũ khí, cái quyết định cuối cùng vẫn là đôi bàn tay con người. Chính vì thế, Nguyễn Trung Thành đã cẩn thận kể thêm chi tiết Tnú dùng hai bàn tay không, cụt đốt, đôi bàn tay quả báo để xiết cổ tất cả những thằng Dục tàn ác hơn cả dã thú.

c. Kết bài:

- Khẳng định lại sự thành công của tác giả là đã xây dựng được một chi tiết, hình ảnh đầy ám ảnh là đôi bàn tay Tnú.

2. Phân tích hình tượng đôi bàn tay của nhân vật Tnú

Truyện ngắn Rừng xà nu là câu chuyện kể về cuộc đời của nhân vật Tnú, tiêu biểu cho số phận và con đường đến với cách mạng của đồng bào các dân tộc Tây Nguyên trong thời kỳ chống Mỹ cứu nước, giải phóng miền Nam. Tính cách nổi bật của Tnú đã được bộc lộ ngay từ lúc còn nhỏ gan góc và táo bạo dũng cảm và chất phác; đặc biệt là sự gắn bó và trung thành tuyệt đối với lí tưởng cách mạng. Hình ảnh đôi bàn tay thể hiện cuộc đời giản dị và tính cách anh hùng của nhân vật Tnú - người con và niềm tự hào của dân làng Xô Man kiên cường, bất khuất.

Mở đầu là hình ảnh hai bàn tay lúc Tnú còn nhỏ. Ngày ngày, Tnú cùng cô bé Mai lên rẫy trồng tỉa, mang gạo nuôi cán bộ Quyết hoạt động bí mật trong rừng sâu. Công việc hết sức nguy hiểm nhưng Tnú không hề sợ hãi. Khi anh Quyết hỏi: Các em không sợ giặc bắt à? Nó giết như anh Xút, như bà Nhan đó; Tnú đã trả lời ngay: Cụ Mết nói: Cán bộ là Đảng. Đảng còn, núi nước này còn. Sự hiểu biết về Đảng, về cách mạng của Tnú tuy hồn nhiên, mộc mạc nhưng không kém phần đúng đắn và sâu sắc.

Thoạt đầu, đây là hai bàn tay lúc còn lành lặn. Đôi bàn tay chú bé mồ côi nắm lấy tay cô bé Mai chăm chỉ chặt củi, xách nước, lên rẫy trồng tỉa, xách xà lét giấu gạo đi nuôi cán bộ Quyết. Đôi bàn tay Tnú cầm viên phấn bằng đá trắng lấy từ núi Ngọc Linh về tập viết chữ, mở dần cánh cửa cuộc đời để đến với cách mạng. Và cũng chính đôi bàn tay bé nhỏ ấy đã dũng cảm mang công văn đi làm liên lạc vì căm thù thằng giặc vô ngần. Bọn giặc bắt được Tnú, tra tấn dã man, hỏi cộng sản ở đâu, Tnú đặt tay lên bụng mình và nói: “Ở đây này”. Bàn tay Tnú chỉ rõ và khẳng định lý tưởng cách mạng không ở đâu xa mà ở ngay trong tâm hồn mình. Đây chính là nét đẹp thứ nhất của bàn tay Tnú: bàn tay của sự tin nghĩa, thủy chung.

Bàn tay Tnú còn là bàn tay của sự yêu thương, bàn tay đau đớn, căm thù, mang chất vàng của nhân phẩm, bàn tay người chiến sĩ cộng sản. Tnú yêu Mai – cô bạn thuở thiếu thời. Bàn tay ấy cũng đã được Mai nắm chặt mà khóc những giọt nước mắt nóng bỏng yêu thương, đồng cảm khi Tnú vượt ngục trở về. Những tưởng hạnh phúc ấy sẽ mãi mãi tròn đầy. Vậy mà...bọn giặc lại nhẫn tâm phá tan đi niềm hạnh phúc đơn sơ ấy! Không bắt được Tnú, chúng bắt Dít rồi tới mẹ con Mai tra tấn dã man bằng gậy sắt hòng để anh ra mặt. “Trận mưa cây sắt mỗi lúc một dồn dập. Không nghe thấy tiếng thét của Mai nữa. Chỉ nghe đứa bé khóc ré lên một tiếng rồi im bặt”. Lửa hận dâng lên ngút ngàn, đốt cháy tâm can Tnú, truyền từ đôi tay lên đôi mắt “ở chỗ hai con mắt anh bây giờ là hai cục lửa lớn”. Mỗi ngón tay anh như nóng bỏng lên bởi tình thương, nỗi lo và sự căm hờn. “Hai cánh tay như hai cánh lim chắc của anh ôm chặt lấy mẹ con Mai”. Mùm ngón tay nóng bỏng lửa căm thù, thương xót đã truyền sức mạnh vào hai cánh tay. Nhưng mà “Tnú chỉ có tay không giữa quân thù đầy vũ khí. Và khi chỉ có tay không thì Tnú cũng không cứu được chính đời mình, không bảo vệ được sự sống và tình yêu, không bảo vệ được hòn máu của đời anh” (Đỗ Kim Hồi).

Bàn tay Tnú vụng về, ngượng nghịu cầm viên phấn làm bằng đá trắng lấy từ núi Ngọc Linh về để tập viết chữ lên tấm bảng đen đan bằng nửa hun khói xà nu. Tnú đã cầm đá đập vào đầu chảy máu vì giận mình học bài mãi không thuộc, hay quên cái chữ. Hành động ấy thể hiện quyết tâm của Tnú, bởi Tnú nghĩ: Không học chữ sao làm được cán bộ giỏi.

Bàn tay Tnú khéo léo giấu cái thư bí mật của anh Quyết mang về huyện theo đường giao liên để nộp cho cấp trên. Khi bị giặc bắt, Tnú đã kẹp nuốt luôn cái thư. Giặc giải Tnú về làng, bắt Tnú khai ra người nào là cộng sản? Cộng sản ở đâu? Tnú đã dũng cảm đặt tay lên bụng mình rồi nói: Ở đây này! Bị giặc bỏ tù, ba năm sau, Tnú vượt ngục trở về làng, đôi tay anh cằn mẫn lấy đá trên đỉnh núi Ngọc Linh về để dân làng mài giáo mác giết giặc.

Lớn lên, đôi bàn tay Tnú thể hiện tình yêu thủy chung với vợ con và quyết tâm chiến đấu chống quân thù. Trong cái đêm lũ giặc hèn hạ dùng mẹ con Mai để nhử bắt Tnú nhằm triệt phá phong trào cách mạng của dân làng Xô Man, hai bàn tay của anh bắt lực búa chặt lấy gốc cây, bứt đứt hàng chục trái và khi từ chỗ nấp cẩn nhìn cảnh vợ con bị giặc tra tấn: Cây sắt thứ hai đập vào trước ngực Mai, chị lật đật đưa bé ra sau lưng. Nó lại đánh sau lưng, chị lật thẳng bé ra trước ngực. Trận mưa cây sắt mỗi lúc một dồn dập. Không nghe thấy tiếng thét của Mai nữa. Chỉ nghe đứa bé khóc ré lên một tiếng rồi im bật. Chỉ còn tiếng cây sắt nện xuống hừ hự.

Hình ảnh đôi bàn tay cháy rừng rực của Tnú thể hiện phẩm chất dũng cảm phi thường của người anh hùng thời đại. Tuy da thịt bị thiêu đốt đau đớn tột cùng nhưng anh không hề khóc lóc, kêu van. Thái độ căm thù giặc mãnh liệt hiện rõ trong đôi mắt mở trừng trừng, trên đôi môi bị chính anh cắn nát, trong vị máu mặn chát ở đầu lưỡi. Nỗi đau nén lại trong lồng ngực để rồi òa vỡ ra thành một tiếng thét dữ dội. Tnú đã thét lên tiếng thét căm hờn, khinh bỉ vào mặt lũ tay sai tàn ác. Tiếng thét ấy làm cho dân làng Xô Man bừng tỉnh, thôi thúc dân làng vùng dậy cầm giáo cầm mác giết chết cả tiểu đội lính nguỵ.

Bàn tay lành lặn, mỗi ngón tay cụt một đốt, trở thành chứng tích của tội ác chiến tranh mà Tnú mang theo suốt cả cuộc đời. Đôi bàn tay với ngón tay chỉ còn lại hai đốt vẫn có thể cầm giáo, cầm súng để Tnú lên đường chiến đấu. “Chúng nó đã cầm súng, mình phải cầm giáo!”, chân lý này giúp người ta ý thức được tầm quan trọng của vũ khí, không thể không cầm vũ khí, nhưng cũng không nên ỷ lại vào vũ khí, cái quyết định cuối cùng vẫn là đôi bàn tay con người. Chính vì thế, Nguyễn Trung Thành đã cẩn thận kể thêm chi tiết Tnú dùng hai bàn tay không, cụt đốt, đôi bàn tay quả báo để xiết cổ tất cả những thằng Dục tàn ác hơn cả dã thú. Có thể nói, bàn tay Tnú biểu tượng cho sức mạnh của khối đoàn kết cộng đồng, sự gắn bó mạch sống của mảnh đất, rừng cây và sức sống con người. Đó là đôi bàn tay huyền thoại, vô địch trước sức mạnh của mọi kẻ thù.

Bằng bút pháp sử thi, với những hình ảnh đặc tả giàu khả năng gợi cảm, tác giả Nguyễn Trung Thành đã xây dựng nhân vật Tnú thành hình tượng tiêu biểu cho con người Tây Nguyên dũng cảm, kiên cường trong thời đại chống Mĩ cứu nước. Hình ảnh đôi bàn tay Tnú được nhắc đi nhắc lại trong tác phẩm như một biểu tượng đầy ý nghĩa về cuộc đời đau thương, mất mát, hờn căm; là chứng tích tội ác của kẻ thù, thể hiện tính chất khốc liệt của cuộc chiến tranh giải phóng và vẻ đẹp của chủ nghĩa yêu nước, anh hùng cách mạng. Hình ảnh đôi bàn tay Tnú tượng trưng cho sức sống mãnh liệt không bạo lực nào có thể tiêu diệt được của con người Tây Nguyên. Hai bàn tay Tnú đã trở thành một chi tiết nghệ thuật đặc biệt có giá trị thẩm mỹ và ý nghĩa khái quát lớn lao, sâu sắc.

3. Cảm nhận về hình ảnh đôi bàn tay của anh hùng Tnú

Tôi đã dừng lại thật lâu bên tác phẩm “Rừng xà nu” (Nguyễn Trung Thành). Ở tác phẩm ấy, cùng với hình tượng cây xà nu, tôi ấn tượng nhất trước hình ảnh đôi bàn tay Tnú như điểm sáng, là biểu tượng cho ý chí căm thù giặc và tinh thần cách mạng vô song.

Đôi bàn tay Tnú không chỉ dừng lại ở bàn tay lao động mà còn là bàn tay chiến đấu của người chiến sĩ, bàn tay trong máu lửa khốc liệt. Bàn tay ấy hiện lên trong những câu văn xuôi, nhưng vẫn đẹp như thơ, nổi bật khối và hình, như chạm khắc của hội họa, của vũ, nhạc và đặc biệt hơn là gửi tới bạn đọc biết bao điều vừa giản dị thân thương, vừa thiêng liêng, vừa cao cả.

Trước hết đó là một bàn tay lành lặn nhỏ bé. Bàn tay ấy đã cùng với Mai học chữ trong rừng. Bàn tay ấy đã nhanh nhẹn cầm những thư liên lạc vượt qua mọi gian nan và những vòng vây của giặc để mang đến cho những người cán bộ trong rừng. qua đây ta thấy hình ảnh đôi bàn tay nhỏ bé của Tnú hiện lên thật sự rất đẹp, nó nhỏ nhắn đáng yêu thật đấy nhưng lại

rất chắc chắn khi cầm thư và đồ tiếp tê. Một bàn tay nhỏ nhắn như vậy mà có thể cầm biết bao nhiêu đồ như vậy, qua thật rất đáng khen. Không nhưng thế ta còn thấy được một người anh hùng Tnú tuy bé nhỏ nhưng đã mang sẵn bản chất anh hùng. Bàn tay ấy không chỉ vậy mà còn gan góc cầm đá đập vào đầu của Tnú khi học ngu chữ. Theo như anh Quyết nói thì phải học cái chữ để có thể trở thành cán bộ được. Chính vì thế mà khi không học được, học chữ này thì quên mất chữ kia đôi bàn tay ấy cầm phấn học bài nhưng khi không học được thì cũng chính bàn tay ấy ấy đá đập đầu khiến cho máu chảy ròng ròng. Chính hình ảnh bàn tay ấy làm nổi bật lên hình ảnh người anh hùng Tây nguyên ngay từ bé đã mang một tư tưởng lớn. Và khi không học được chữ sợ rằng mình không thể giúp ích cho đất nước nên Tnú mới dùng chính bàn tay của mình để trừng trị mình.

Tnú lớn lên, đôi bàn tay cũng lớn lên to hơn chắc khỏe hơn. Đôi bàn tay ấy rất tay Mai trong buổi chiều ấy, đôi bàn tay ấy dứt hàng chục trái vả khi chứng kiến mẹ con Mai bị bọn thằng Dục làm cho đau đớn mà chết đi. Cũng chính đôi bàn tay ấy đã đỡ lấy mẹ con Mai khi họ ngã xuống. Thế nhưng mẹ con Mai rồi cũng chết mà Tnú thì bị rơi vào cái bẫy của bọn tay sai kia. Chúng bắt lấy anh, buộc rỏ vào mười đầu ngón tay ấy rồi sau đó tẩm nhựa xà nu mà đốt. Bàn tay đau thương cháy trong nhựa xà nu, mười ngón tay giờ đây thành mười ngọn đuốc. Điều đó vừa thể hiện sự đau thương lại vừa thể hiện sự căm thù bọn giặc. Và ngay cả khi được cứu đôi bàn tay Tnú không còn nguyên vẹn mỗi ngón mất đi một đốt thế nhưng anh vẫn trở thành một người cán bộ giỏi. Anh vẫn dùng chính đôi bàn tay ấy mà kết liễu đời thằng Dục và còn giết biết bao nhiêu thằng giống như nó nữa.

Bàn tay anh là một bàn tay dịu dàng ấm áp dắt Mai đi đến những hạnh phúc và yêu thương, cầm tay Mai hẹn hò bên những gốc cây vả. Bàn tay ấy còn rút đứt hàng chục trái vả thể hiện sự căm thù của quân giặc trong cái đêm mà mẹ con Mai bị tra tấn cho đến chết. Chứng kiến cảnh con bị đau đớn đôi bàn tay ấy như thể hiện cảm xúc thay cho chủ nhân của nó. Bất lực nhưng không thể làm điều gì nổi đau ấy ai thấu. Mẹ con Mai ngã xuống chính bàn tay ấy cũng là cánh tay đỡ lấy vợ con mình. Lúc này bàn tay anh là bàn tay ngập tràn yêu thương.

Chi tiết đặc sắc nhất là khi bị bọn giặc bắt chúng bó giẻ vào bàn tay ấy tẩm nhựa xà nu mà đốt cháy. Mười đầu ngón tay Tnú bốc lên như mười ngọn đuốc. Nhưng anh không kêu thán một lời nào mà cắn răng chịu đựng, nó đẹp bởi vì nó chịu nhiều thương đau nhưng nó không bao giờ là bàn tay chết cả. Bàn tay ấy sau này vẫn cầm chắc tay súng và giết chết biết bao nhiêu quân giặc.

Không những thế đôi bàn tay ấy còn mang một vẻ đẹp lớn đó là vẻ đẹp của sự gan dạ nữa. Chính đôi bàn tay ấy vạch rừng vượt thác để đem thư mật đến cho những người cộng sản. Và ngay cả khi bị bắt thì đôi bàn tay ấy cũng không ngần ngại mà chỉ thẳng vào bụng mà nói “cộng sản ở đây này”.

Nó không vẹn nguyên nữa những nó còn đẹp hơn khi cả vẹn nguyên. Bởi bàn tay ấy sau này vẫn cầm chắc tay súng và giết chết biết bao nhiêu quân giặc. Và cũng chính bàn tay đau thương ấy đã giết chết thằng Dục để báo thù cho mẹ con Mai.

Như vậy có thể thấy hình ảnh đôi bàn tay Tnú là một chi tiết nghệ thuật đặc sắc trong tác phẩm này. Có thể thấy rằng bàn tay ấy cũng có cuộc đời như Tnú vậy: hiền lành và gan dạ rồi đến yêu thương và đau thương cuối cùng nó vẫn hoạt động như một đôi tay bình thường giết chết biết bao nhiêu quân giặc. Bàn tay ấy không chỉ để giết giặc mà bàn tay ấy còn để đưa cơm cho cán bộ và là bàn tay yêu thương dắt Mai đi đến những hạnh phúc của tình yêu.

4. Suy nghĩ về hình tượng đôi bàn tay Tnú

Hẳn khi nhắc đến mảnh đất Tây Nguyên ta không chỉ nhớ đến những cánh chim chao liệng trên bầu trời, những bài hát ca ngợi núi rừng mà ta còn nhớ đến cả nền văn học dành cho nơi đây nữa. Tây Nguyên dường như có một sức hút cho nghệ thuật chính vì thế mà không

ít nhà văn đã tìm đến mảnh đất này để sáng tác nghệ thuật. Nhưng tiêu biểu hơn cả chúng ta nhớ đến nhà văn Nguyễn Trung Thành với tác phẩm rừng xa nu. Trong tác phẩm ấy hẳn ta vẫn ấn tượng với hình ảnh đôi bàn tay Tnú cùng với cây xa nu. Những hình ảnh ấy mang đậm những giá trị nghệ thuật của tác phẩm.

Đôi bàn tay của Tnú xuất hiện từ đầu tác phẩm, xuyên suốt cả tác phẩm theo chiều dài của thời gian. Cụ thể mở đầu là đôi bàn tay của Tnú khi còn nhỏ, ngày ngày lên rẫy để trồng tía và mang gạo nuôi cán bộ Quyết đang hoạt động bí mật sâu trong rừng.

Đây là một công việc với đầy hiểm nguy rình rập nhưng Tnú không hề sợ hãi và luôn hướng về Đảng, ước mơ trở thành một chiến sĩ cách mạng oai hùng. Bàn tay của Tnú được miêu tả vung về khi cầm viên phẩn làm bằng đá trắng để tập viết. Cũng chính đôi bàn tay bé nhỏ ấy đã tự cầm đá đập vào đầu mình cho đến chảy máu vì giận bản thân học bài mãi không thuộc, hay quên chữ. Cũng chính từ quyết tâm trở thành một cán bộ giỏi mà Tnú đã có những hành động kiên quyết như vậy.

Phân tích hình ảnh đôi bàn tay của Tnú cũng không thể bỏ qua chi tiết anh chứng kiến cảnh vợ con mình bị giặc tra tấn và quyết tâm chiến đấu chống lại quân thù. Không nổi đau nào bằng lúc vợ và con anh bị giết bắt, dùng làm mồi nhử để triệt phá phong trào cách mạng của dân làng Xô Man.

Tnú phải bấu chặt đôi bàn tay mình vào gốc cây, cắn răng nhìn cảnh tượng những người thân thương nhất của mình bị giặc hành hạ. Và mặc cho những lời ngăn cản của cụ Mét, Tnú đã nhảy xổ vào giữa vòng vây của bọn lính, dang hai cánh tay rộng lớn của mình để ôm lấy mẹ con Mai. Nhưng cuối cùng, chính người vợ, chính đứa con lại chết trong vòng tay ấy.

Bàn tay của Tnú là bàn tay đau thương. Giặc đốt 10 đầu ngón tay của anh bằng giẻ tẩm dầu xà nu. Biết bao đau đớn mà người con làng Xô Man phải chịu đựng. Sự tra tấn của kẻ thù cũng thật dã man, tàn ác. Mười đầu ngón tay của anh bị đốt cháy và anh phải trở thành người tật nguyền, mỗi ngón chỉ còn hai đốt. Bàn tay này cũng là biểu tượng cho những nỗi đau chồng chất của Tnú. Không chỉ mình anh chịu sự đau đớn này mà cả những người thân, là vợ con anh cũng phải chịu sự tra tấn, bị giết bởi kẻ thù. Tnú không cứu được vợ con mình, đây cũng chính là nỗi đau dằng xé trong lòng anh. Nhưng chiến đấu làm sao được khi Tnú không có vũ khí, không có gậy gộc còn bọn giặc không chỉ đông về số lượng mà chúng còn có vũ khí trong tay.

Đôi bàn tay Tnú cũng là đôi bàn tay anh hùng. Tnú đã lập được nhiều chiến công ngay cả khi đôi tay anh không còn nguyên vẹn. Anh bóp chết tên chỉ huy đồn giặc khi hắn đang cố thủ trong hầm ngầm.

Có thể thấy rằng đôi bàn tay của Tnú cũng có cuộc đời giống như chủ nhân của nó vậy. Từ những đau thương đôi bàn tay ấy đã làm nên những chiến tích vang dội. Đôi bàn tay của yêu thương, của chiến đấu kiên cường, của tự tôn dân tộc. Nó như thể hiện cho những phẩm chất của Tnú nói riêng và con người Tây Nguyên nói chung.

Mặc dù đôi bàn tay tật nguyền ấy bị hủy hoại nhưng cũng từ đôi bàn tay ấy, Tnú đã cầm vũ khí tham gia lực lượng giải phóng quân. Anh trực tiếp cầm súng để chiến đấu giành độc lập cho quê hương. Đôi bàn tay ấy cũng giúp người đọc hình dung ra được sự chuyển biến trong phương thức đấu tranh thời bấy giờ. Từ đấu tranh chính trị chuyển sang đấu tranh vũ trang, từ hai bàn tay của người nông dân, không vũ khí, nay chuyển thành tự trang bị vũ khí để đấu tranh, tiêu diệt kẻ thù.